

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„СРБИЈА ШУМЕ“ п.о. Београд
Шумско газдинство „Ужице“
Број 6379
Датум 28. 10. 2024 год
УЖИЦЕ

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

Шумско газдинство „Ужице“ Ужице

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 17083

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА

Датум: 30. 10. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

СТРОГИМ РЕЗЕРВАТОМ ПРИРОДЕ „ЗЕЛЕНИКА“

за 2026. годину

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	3
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	7
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	7
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	7
VII	САРАДЊА	8
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	8
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	8

I УВОД

Програм управљања Строгим резерватом природе „Зеленика“ за 2026. годину урађен је у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), Уредбом о проглашењу Строгог резервата природе „Зеленика“ („Сл.гл.РС“, број 72/15), Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“ број 102/10) и Решењем о условима заштите природе број 003305335 2025 14850 000 000 501 106 издато од стране Министарства заштите животне средине 25.08.2025. године).

Плански основ за израду Програма управљања СРП „Зеленика“ за 2026. годину је План управљања СРП „Зеленика“ за период 2026-2035. године, на које је Министарство заштите животне средине дало сагласнос (бр. 003641420 2025 14850 004 0014 501 113/08.10.2025.године).

Део шумског комплекса планине Јелова гора, проглашен је заштићеним подручјем II категорије, регионалног значаја као Строги резерват природе „Зеленика“.

Строги резерват природе „Зеленика“ стављен је под заштиту ради очувања шумског комплекса Јелове Горе и станишта аутохтоне заједнице реликтне врсте зеленике (*Plex aquifolium*) обраслог шумом брдске букве.

Строги резерват природе „Зеленика“ је на подручју општине Ужице, обухвата површину од 0,45 ха, у државној је својини, одељење 3/х ГЈ „Јелова Гора“ (2017-2026) и на целом подручју успостављен је режим заштите I (првог) степена.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА

Строги резерват природе „Зеленика“ на Јеловој Гори је први пут стављен под заштиту Решењем број 05-5630/1 од 30.01.1969. године, које је донела Скупштина општине Титово Ужице, на предлог Републичког завода за заштиту природе Србије, актом број 01-669/1 од 23. јула 1968. године са циљем заштите и очувања заједнице брдске букове шуме са зелеником.

Собзиром да је на СРП „Зеленика“ успостављен режим строге заштите, управљач ће сагласно дозвољеним активностима, планирати коришћење заштићеног подручја и то за: научна истраживања, праћење здравственог стања заштићене састојине и ограничену презентацију заштићеног подручја.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Природну, а уједно и темељну, вредност СРП „Зеленика“, чини шумски комплекс Јелове Горе и станиште аутохтоне заједнице реликтне врсте зеленике (*Plex aquifolium*)

обраслог шумом брдске букве (*Fagetum moesiace montanum ilicetosum*), тако да су приоритетне мере и активности везане за заштиту, односно чување шумске састојине и надзор над спровођењем строгог режима заштите.

Јавно предузеће „Србијашуме“, Шумско газдинство Ужице, као управљач СРП „Зеленика“, поседује људске и материјалне ресурсе за спровођење мера заштите, одржавања, праћења стања и унапређења заштићеног подручја, односно пословима управљања бавиће се чувар шума и заштићеног подручја, реверни инжењер на чијем ревиру је СРП „Зеленика“, Шеф Шумске управе Ужице и самостални референт за приватне шуме и заштиту животне средине. Чувар Строгог резервата природе „Зеленика“ је уједно и чувар СРП „Изнад Таталије“ и СРП „Тесне Јаруге“.

Чувар заштићеног подручја контролише спровођење правила унутрашњег реда у заштићеном подручју и обавља послове чувања. У оквиру обављања чувања СРП „Зеленика“ чувар редовно а и по потреби обилази заштићено подручје, утврђује да ли има неких промена на заштићеним врстама дрвећа, да ли је учињена нека противправна радња или активност, сачињава забелешку у свом Дневнику чувара и извештај (месечни) доставља непосредном руководиоцу, односно реверном инжењеру. Ревирни инжењер, у складу са дефинисаном динамиком извештавања, извештај доставља надлежној служби у Шумском газдинству, односно самосталном референту за приватне шуме и заштиту животне средине.

Чување, надзор и праћење стања у заштићеном подручју, обавља чувар заштићеног подручја који обавља и послове чувара шума на рејону у Газдинској јединици „Јелова Гора“. Чувар заштићеног подручја СРП „Зеленика“ је истовремено и чувар СРП „Тесне јаруге“ и СРП „Изнад Таталије“.

Планирана средства за бруто зараде чувара (динара)		Извршилац посла
МЗЖС:	250.000,00	ШГ Ужице
Управљач:	50.000,00	

Чувар испуњава услове прописане законом у смислу стручне спреме, радног искуства, поседовања службене легитимације за чувара заштићеног подручја, поседовања униформе за чувара заштићеног подручја. У спровођењу општих мера заштите и надзора укључени су реверни инжењер и шеф шумске управе, а пословима заштите и мониторинга заштићеног подручја координира самостални референт за приватне шуме и заштиту животне средине у Шумском газдинству Ужице.

За чување ће користити ладу-ниву и утрошити одређена средства за гориво и мазиво и опрему за чуварску службу у износу од:

Планирана средства за остале трошкове чуварске службе-гориво и мазиво (динара)		Извршилац посла
Управљач:	20.000,00	ШГ Ужице

Планирана средства за опрему за чуварску службу (динара)		Извршилац посла
Управљач:	20.000,00	ШГ Ужице

На пословима управљања заштићеним подручјем ради самостални референт за приватне шуме и заштиту животне средине на нивоу Шумског газдинства.

У 2026. години планирана је израда следећих докумената: Програма управљања СРП „Зеленика” за 2027. годину, Извештаја о остваривању програма управљања за 2026. годину. Спровођење управљачких докумената и контрола спровођења истих је део редовних послова које стручне службе обављају.

Израда управљачких докумената и контрола спровођења истих је део редовних послова које стручне службе обављају уз помоћ реверног инжењера за ГЈ „Јелова Гора” (по потреби).

Планирана средства за бруто зараде стручног особља запосленог на пословима управљања заштићеним подручјем – изради управљачких докумената (динара)		Извршилац посла
МЗЖС:	80.000,00	ШГ Ужице
Управљач:	59.500,00	

Планирана средства за материјалне трошкове стручне службе (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

Праћење кључних вредности подручја и мониторинг аутохтоне заједнице реликтне врсте – зеленике (*Ilex aquifolium*) вршиће се константно.

Обележавање спољних граница и постављање табле СРП „Зеленика” је извршено а 2026. ће бити обновљена граница ако буде било потребно, према Правилнику за обележавање ЗПД (Сл.гл.РС, бр.30/92,24/94,17/96). Табла је постављена на улазу у резерват.

Током 2026. године у СРП „Зеленика”, планира се обнављање постојећих граница, постављање и одржавање табли и управљања отпадом – уклањање смећа.

Планирана средства за обнављање граница (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

Планирана средства за одржавање табли (динара)		Извршилац посла
Управљач:	12.000,00	ШГ Ужице

Радови на уклањању смећа и постављању табле „забрањено бацање смећа”.

Озрада и постављање табле-забрањено бацање смећа (динара)		Извршилац посла
Управљач:	8.500,00	ШГ Ужице

Планирана средства за уклањање смећа (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

Праћење здравственог стања шумске састојине у СРП „Зеленика“ вршиће се према упутству носиоца извештајно прогнозних послова у области заштите шума (током целе године) и извештаји, односно узорци за анализу достављати носиоцу извештајно прогнозних послова у области заштите шума – Институту за шумарство у Београду, који ће дати обавезујуће препоруке за спровођење мера заштите. Управљач је планирао да послове мониторинга финансира сопственим средствима.

Планирана средства за мониторинг-здравственог стања (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

Планирана средства за предавње у школама-обележавање еколошких датума (динара)		Извршилац посла
Управљач:	20.000,00	ШГ Ужице

ЈП „Србијашуме“ има успостављену базу података за сва заштићена подручја чији је управљач, а у 2025. години вршиће се ажурирање постојеће базе података, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру, као и у евентуалном утицају шумских радова у непосредној околини заштићеног природног добра.

Планирана средства за одржавање базе података (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

Собзиром да се заштићено подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја СРП „Зеленика“ потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи посебно следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.),
- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Успостављени режим строге заштите СРП „Зеленика“ дозвољава и Управљач треба да обезбеди услове за развој едукативно – образовних и научно – истраживачких, информативно – пропагандних и других активности, које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра.

У 2026. години управљач ће дати подршку развијању посебних пројеката научноистраживачког рада који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања.

У 2026. години, као и у претходним годинама управљач ће пружити подршку средњим школама (средње шумарске школа из Краљева и Сремске Митровице у оквиру образовног рада - теренске посете ученика заштићеном подручју), уколико буде интересовања.

За ову активност нису планирана финансијска средства.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

Успостављени режим заштите на подручју СРП „Зеленика“ забрањује све активности од стране човека. На заштићеној површини забрањено је вршити било какве промене које ометају спонтани развој заједнице и станишта као целине. У приступном делу резервата вршиће се кошење траве.

Планирана средства за кошење траве (динара)	Извршилац посла
Управљач: 10.000,00	ШГ Ужице

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Промоција вредности СРП „Зеленика“ вршиће се у складу са специфичношћу заштићеног подручја и то пре свега циљним групама које се баве образовним (Средња шумарска школа из Краљева и Сремске Митровице) и научно-истраживачким активностима (Шумарски факултет из Београда, Биолошки факултет, Институт за шумарство и Институт за биолошка истраживања). Презентација природних вредности заштићеног подручја вршиће се у оквиру обележавања Дана заштите природе (11. април) и

Светског дана биодиверзитета (22. мај), организовањем излета у СРП „Зеленика“ за ученике основних школа.

VII САРАДЊА

Јавно предузеће „Србијашуме“ непосредне послове управљања заштићеним подручјима обавља преко Шумских газдинстава и у оквиру унапређења управљања заштићеним подручјем остварује сарадњу са разним институцијама на локалном, регионалном и националном нивоу. За СРП „Зеленика“, као непосредни управљач ШГ Ужице оствариће сарадњу са локалном самоуправом у Ужицу, средњим школама и научноистраживачким институцијама.

За ову активност нису планирана финансијска средства.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: појачана контрола СРП „Зеленика“ од стране чуварске службе у критичним периодима појаве шумских пожара; постављање знакова забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара. На ревиру Јелова Гора већ постоје средства за заштиту од пожара (напртњаче, млатилице) која би се користила у случају појаве пожара. Потребно је редовно контролисати и одржавати против-пожарне апарате и за то ће се обезбедити средства управљача.

Планирана средства за против пожарну заштиту-опрема и дежурства (динара)		Извршилац посла
Управљач:	10.000,00	ШГ Ужице

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Према Закону о заштити природе („Сл.гл. РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

- Средства буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;
- Оталих буџетских средстава;
- Накнада за коришћење заштићеног подручја;
- Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем;
- Средства обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе;
- Донација, поклона и помоћи
- Других извора у складу са законом.

Основни извори финансирања послова, задатака и активности утврђених овим програмом остварују се из буџета Републике Србије и сопствених средстава.

За 2026. годину су планирани трошкови за провизију који се реализују код Управе за трезор.

Планирана средства за провизију (динара)		Извршилац посла
Управљач:	1.000,00	ШГ Ужице

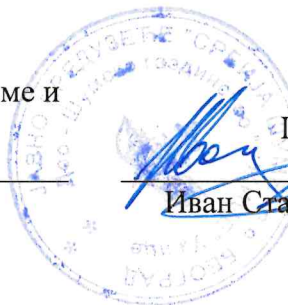
За реализацију Програма управљања СРП „Зеленика“ за 2026. годину, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке.

За реализацију Програма управљања СРП „Зеленика“ сачињен је финансијски план и планирана су укупна средства за 2026. годину у износу од 640.000,00 динара.

Планира се учешће средства Буџета Републике, односно Министарства заштите животне средине у износу од 330.000,00 динара (51,56%) и учешће управљача од 310.000,00 динара (48,44 %).

Самостални референт за приватне шуме и
заштиту животне средине

Драган Ђенић, дипл.инж.шум.

Директор
ШГ „Ужице“ Ужице

Иван Станисављевић, дипл.инж.шум.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје Строги резерват природе „Зеленика”

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	330.000,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	330.000,00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	310.000,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	310.000,00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	640.000,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја Строги резерват природе „Зеленика”

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет РС	Сопствени приход	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација, поклона и помоћи	Средства из накнада	Укупно
A.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
A.1. Чуварска служба	250.000	90.000	0	0	0	340.000
A.1.1. Бруто зараде чувара	250.000	50.000				300.000
A.1.2. Материјални трошкови чуварске службе		40.000				40.000
A.1.2.1. Остали трошкови чуварске службе (гориво, мазиво,)		20.000				20.000
A.1.2.2. Опрема за чуварску службу		20.000				20.000
A.2. Одржавање заштићеног подручја	80.000	130.000	0	0	0	210.000
A.2.1.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјима - израда управљачких докумената(програм и извештај)	80.000	59.500				139.500
A.2.1.2. Материјални трошкови стручне службе		10.000				10.000
A.2.1.3. Одржавање базе података		10.000				10.000
A.2.2. Обележавање подручја		22.000				22.000
A.2.2.1. Обнављање граница		10.000				10.000
A.2.2.2. Одржавање постојећих табли		12.000				12.000
A.2.3. Управљање отпадом		18.500				18.500
Израда и постављање табли-"забрањено бацање смећа"		8.500				8.500
Уклањање смећа		10.000				10.000
A.2.4. ПРОТИВ ПОЖАРНА ЗАШТИТА - ОПРЕМА, ДЕЖУРСТВА		10.000				10.000
A.3. Презентација		20.000				20.000
A.3.1. Израда и припрема промотивног материјала(флајери)						
A.3.1.2. Снимање репортажа о подручју						
A.3.2. Образовне активности		20.000				20.000
A.3.2.1. Предавање у школама - обележавање еколошких датума		20.000				20.000
Укупно A.0	330.000	280.500	0	0	0	610.500
B.0. Управљање посетиоцима						
B.1. Постављање путоказа		8.500				8.500
Укупно B.0.	0	8.500				8.500
Г. 0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја						
Г.1. Мониторинг		10.000				10.000
Г.1.1. Мониторинг здравственог стања	0	10.000	0	0	0	10.000
Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
Д.1. Уређење приступа		10.000				10.000
Д.1.1. Кошење траве		10.000				10.000
Израда и постављање инфо табле						
Остали трошкови - провизија		1.000				1.000
Укупно Д.0	0	11.000	0	0	0	11.000
Укупно планирани расходи	330.000	310.000	0	0	0	640.000

51,56

48,44

100,00

СТРОГИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "ЗЕЛЕНИКА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: Бруто зараде чувара заштићеног подручја	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	50.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	250.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зарада чувара	200.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	300.000,00
	Врсте расхода: Бруто зараде стручног особља запосленог код управљача	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	59.500,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стручног лица	80.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	139.500,00

04.09.2025.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 003305335 2025 14850 000 000 501 106
Датум: 25.8.2025. године
Немањина 22-26
Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са седиштем у Београду

Број: 13855

Датум: 04.09.2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пуплина 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) и Уредбе о проглашењу Строгог резервата природе „Зеленика” („Службени гласник РС”, број 72/15), а решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” за издавање услова заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 022-2896/2 од 7.8.2025. године, у складу Законом о заштити природе, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи, Уредбом о проглашењу Строгог резервата природе „Зеленика”, Планом управљања Строгим резерватом природе „Зеленика” за период од 2016-2025. године, израда Програма управљања Строгим резерватом природе „Зеленика” за 2026. годину, **може се извести под следећим условима:**

- 1) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја планирати и спроводити у складу са прописаним режимом заштите:
 - забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора,
 - ограничавају се радови и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, контролисана посета у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, као и спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност Министарства;
- 2) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;
- 3) Обележавање и обновљање граница заштићеног подручја, неопходно је урадити у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96);

- 4) У Програму управљања потребно је навести сва одељења/одсеке Газдинске јединице „Јелова Гора” (2017 – 2026) у режиму заштите I степена;
- 5) Планирати очување и унапређење посебних природних вредности подручја и њихово наменско коришћење за научна истраживања, едукацију и презентацију, у складу са строгим режимом заштите;
- 6) Неопходно је пратити стање кључних природних вредности подручја и планирати мониторинг аутохтоне реликтне врсте – зеленике (*Ilex aquifolium*);
- 7) С обзиром на то да се предметно подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Зеленика” потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:
 - забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
 - забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.);
 - предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.
- 8) Програмом управљања предвидети формирање, односно ажурирање постојеће базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинг стања у заштићеном природном добру, као и о евентуалном утицају шумских радова у непосредној околини заштићеног природног добра;
- 9) Посебну пажњу посветити мерама заштите природних вредности подручја природног добра у случају акцидентних ситуација и предвидети одговарајуће мере заштите животне средине;
- 10) Предвидети научно-истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, који би се изводили према посебним пројектима и програмима;
- 11) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз медијско приказивање, штампање промотивног материјала (проспеката, брошура, лифлета, приручника и др.), едукативно-промотивне активности које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра;
- 12) Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све радове на заштићеном природном добру;
- 13) За све радове и активности у резервату неопходно је прибавити сагласност Министарства заштите животне средине у складу са чланом 35. Закона о заштити природе.

Образложење

ЈП „Србијашуме” из Београда обратио се захтевом Министарству заштите животне средине ради о издавања Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Строгим резерватом природе „Зеленика” за 2026. годину.

Програмом управљања Строгим резерватом природе „Зеленика” за 2026. годину предвиђене су следеће активности:

- чување, одржавање и презентација заштићеног подручја: чување заштићеног подручја врши се сагласно акту о унутрашњем реду и чуварској служби на који је сагласност дало надлежно Министарство;

- одржавање заштићеног подручја обухвата израду управљачких докумената, обнављање граница и послове везане за противпожарну заштиту;
- презентација заштићеног подручја вршиће се у складу са специфичношћу заштићеног подручја и то пре свега циљним групама које се баве образовним и научно истраживачким активностима;
- такође, предвиђено је праћење и унапређење стања заштићеног подручја које подразумева континуирано праћење шумске састојине.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (под бројем 03 бр. 022 - 2896/2 од 7.8.2025. године) по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара, документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђено је да је подручје за које се израђује Програм управљања заштићено подручје Строги резерват природе „Зеленика” у коме је дефинисан режим заштите I степена, у складу са Уредбом о заштити Строгог резервата природе „Зеленика” - природно добро од великог значаја -II категорија. Заштићено подручје је део еколошки значајног подручја „Зеленика” еколошке мреже Републике Србије.

У складу са чланом 35. Закона о заштити природе у режиму заштите I степена – строга заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног значаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и пределеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Строгим резерватом природе „Зеленика” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, у износу од 1040,00 дин, ослобођен је плаћања таксе за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24, 55/25-усклађени дин. износ.).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по

тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ, 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24, 55/25-усклађени дин. износ).

Достављено:

- Јавно предузеће „Србијашуме”,
Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд;
- Завод за заштиту природе Србије,
Јапанска 35, 11070, Нови Београд;
- Инспекција за заштиту животне средине;
- Архива.